

Πώς τα στερεότυπα διαταράσσουν τις προσωπικές σχέσεις

Άρθρο της μαθήτριας της Γ' τάξης

Ελένης Μαυρία

Ένα ζήτημα που φαίνεται να απασχολεί την κοινωνία μας τα τελευταία χρόνια είναι τα στερεότυπα που έχουν διαμορφωθεί σε βάθος χρόνου, αλλά αναπαράγονται συνεχώς καθημερινά και εμποδίζουν την εξέλιξή της.

Τα στερεότυπα είναι οι σταθερές ταξινομημένες αντιλήψεις που εμφανίζονται με την ίδια μορφή αλλά διατυπώνονται από τον καθένα διαφορετικά. Είναι οι αντιλήψεις που ο κόσμος τις θεωρεί αυτονόητες και τις δέχεται παθητικά, χωρίς ίχνος κριτικής σκέψης και απόρριψης κάθε νεωτεριστικής προσπάθειας.

Δεν είναι λίγα τα παραδείγματα των στερεοτυπικών αντιλήψεων στην ελληνική κοινωνία, μεταξύ άλλων «οι γυναίκες δεν ξέρουν να οδηγούν», «όλοι οι πολιτικοί είναι διεφθαρμένοι», «δεν είναι αντρικά πράγματα αυτά», «για όλα φταίνει οι ξένοι » κ.α. Όλες αυτές οι διατυπώσεις αφομοιώθηκαν από την κοινωνία και υιοθετήθηκαν από τα μέλη της ασυνείδητα.

Οι προκαταλήψεις βασίζονται σε προϊδεάσεις, χωρίς αναλυτική αιτιολόγηση που υιοθετούνται αβασάνιστα. Η ρίζα των προκαταλήψεων βρίσκεται καλά θαμμένη στα βάθη των αιώνων και τα στερεότυπα μεταλαμπαδεύονται μέσα από την οικογένεια - η οποία καθορίζει την αδιάπλαστη νεανική σκέψη - από γενιά σε γενιά. Τα ΜΜΕ και η αναμφισβήτητη απήχησή τους, ορισμένες φορές παραπληροφορούν και προπαγανδίζουν.

Τα στερεότυπα εμποδίζουν την εξέλιξη της κοινωνίας, την οδηγούν σε φαινόμενα παθογένειας, προωθώντας τη βία, την εγκληματικότητα, την τρομοκρατία. Προκαλούν πολιτική αστάθεια και τριγμούς στη δημοκρατία και κάνουν άπιαστο το όνειρο της παγκόσμιας ειρήνης.

Το χάσμα των γενεών αλλά και τα θρησκευτικά δόγματα καλλιεργούν έναν τρόπο άκριτης αποδοχής και οδηγούν σε φαινόμενα φανατισμού, αναστέλλουν την επιστημονική έρευνα και αναπαράγουν τον συντηρητισμό.

Στόχος είναι να αμβλυνθούν οι κοινωνικές ανισότητες, να βγουν από το περιθώριο οι μειονοτικές ομάδες και να πάψουν να στιγματίζονται άτομα. Για να οδηγηθούμε εκεί πρέπει να πάψουν οι άνθρωποι να μεροληπτούν και να βγάζουν αυθαίρετα συμπεράσματα. Μόνο έτσι η κοινωνία θα βελτιωθεί και το όφελος θα είναι καθολικό.